

NOTITIE TARIEVEN GI'S WERKZAAM IN DE NW4 REGIO'S

1. Inleiding en doel

De Jeugdautoriteit (hierna: JA) heeft van de vier jeugdzorgregio's en van de drie in deze regio's werkzame Gecertificeerde Instellingen (hierna: GI's) in de zomer van 2021 een gezamenlijk verzoek ontvangen om de regio's te ondersteunen tot passende tarieven te komen en daarbij een landelijk beeld te schetsen (in casu hoe de NW4 tarieven zich verhouden tot het landelijk beeld). Op basis van het gezamenlijke verzoek en een breed gesprek met GI bestuurders, wethouders en de ambtelijke vertegenwoordiging heeft de JA haar rol in dit kader als volgt geformuleerd.

A. Tarieven GI's (streven voor 1 december 2021 afgerond)

De regio's en GI's wensen zo spoedig mogelijk tot passende tarieven te komen. Tegelijkertijd geven diverse betrokkenen aan voldoende onderbouwing nodig te hebben voor draagvlak en motivatie van een eventuele wijziging in het tarief. Om deze reden bouwt de Jeugdautoriteit haar advies op in meerdere stappen. Hierbij zal de Jeugdautoriteit een procesmatige rol vervullen.

Om vóór 1 december 2021 tot besluitvorming te komen worden de volgende stappen uitgewerkt:

- De regio's leveren daartoe een totaaloverzicht aan van de actuele tarieven met de onderbouwingen hiervan omtrent de toegepaste beleidskeuzes.
- De GI's leveren de opbouw van kostprijzen en de bijbehorende productievolumes aan, de Jeugdautoriteit doet de - onafhankelijke toets hoe zich dit verhoudt tot het tarief.
- De Jeugdautoriteit geeft op basis van jaarverslagen en gesprekken met de GI's een beeld van de financiële positie van de GI's in het kader van zorgcontinuïteit.
- Op basis van beschikbare informatie uit andere regio's/landelijk beeld komen tot een gedragen – en dus feitelijk onderbouwd – tarief voor de huidige contractperiode. De Jeugdautoriteit deelt hierin haar kennis van het landelijk beeld/gemiddelden en welke beleidskeuzes hiermee samenhangen. Deze beleidskeuzes zijn van invloed op de hoogte van het tarief. Voorbeelden hiervan zijn een gezins- versus een kindtarief, verlagen caseload, risico-opslag, innovatie, bijzondere kosten als onderdeel van het tarief. Dit zal worden vorm gegeven door een wekelijks overleg met een ambtelijke werkgroep en leiden tot een rapportage landelijk beeld tarieven versus de NW4.
- Op basis van informatie tot het land komen tot passende afspraken rondom bijzondere pupilkosten waarbij de JA de regio's/gemeenten en GI's ondersteund bij het maken van concrete afspraken rondom de uitwerken van deze regeling.
- Op verzoek van de regio's/gemeenten en GI's wordt er in dit onderdeel ook specifiek gekeken naar wijze van indexatie en bijzondere kosten (hoogte en wijze van uitvoering). Hierin zal een landelijk beeld geschetst worden ten opzichte van de regio's;
- Bestuurlijk eindgesprek waarin GI's en regio's/gemeenten op basis van het uitgebrachte rapport komen tot een gedragen tarief.
- Deze besluitvorming ligt bij de regio's/gemeenten en GI's zelf, de Jeugdautoriteit geeft geen advies wat het tarief dient te zijn. Wel kan zij op basis van het draaiboek continuïteit Jeugdhulp wanneer partijen er samen niet uitkomen in de rol van scheidsrechter stappen.

B. Invulling toekomstvisie

Regio's/gemeenten en GI's wensen gezamenlijk te komen tot strategische beleidskeuzes rondom de toekomstige invulling van het GI landschap. Hierbij staan de invulling van de rol van de jeugdbeschermer, kwaliteit en innovatie en borging van de GI's centraal. Dit valt onder kwaliteit onder het domein van de Inspectie voor Jeugd en Gezondheid (IGJ), wel kan de Jeugdautoriteit wanneer gewenst, een procesbegeleidende rol spelen.

De specifieke kennis en ervaring van de Jeugdautoriteit kunnen bijdragen aan de kwaliteit van de discussie door inbreng van argumentaties en waar mogelijk kwantificering met behulp van kengetallen uit andere regio's als het gaat om het komen tot realistische calculaties en onderbouwingen. Daarnaast kan de Jeugdautoriteit op basis van haar landelijke kennis een rol als procesbegeleider rondom het traject van een verbeteragenda vervullen.

Het is echter niet de taak van de Jeugdautoriteit om regio's en GI's in de strategische beleidskeuzes voor de langere termijn te adviseren en te ondersteunen omtrent het voldoen aan de minimaal noodzakelijke bestaansvoorwaarden van GI's. Regio's/gemeenten en GI's zijn zelf verantwoordelijk voor de invulling van de project en de inzet aan personeel. Dit traject is gericht op de toekomstvisie en kent in andere regio's een lange duur. Waar in Gelderland (bovenregionaal) 1,5 jaar nodig was verwacht Brabant (bovenregionaal) hiervoor minimaal 6 maanden nodig te hebben.

C. Beperking en leeswijzer

Onderhavige notitie heeft alleen betrekking op de werkzaamheden benoemd voor de korte termijn (A), is alleen opgesteld voor het aangegeven doel en mag niet voor andere doeleinden worden gebruikt. Deze notitie kent de volgende opbouw: de gebruikte bronnen, een uitwerking van het landelijk beeld en het vervolg. De JA is geen adviesbureau maar een autoriteit welke staat voor continuïteit van cruciale jeugdzorg. Zij heeft geen oordeel over wat het tarief per maatregel (per regio) dient te zijn, maar deelt haar landelijke beeld en kennis ter zake.

2. Bronnen

Om te komen tot een landelijk beeld zoals in paragraaf 3 is uitgewerkt, is er door de JA de volgende informatie gebruikt:

- Pilots tijdschrijven in diverse regio's;
- Tarieven van alle regio's inclusief inzicht in opslagen;
- Aanbestedingsdocumenten van het merendeel van de regio's;
- Gesprekken met meerdere regio's waar bewust andere beleidskeuzes zijn gemaakt;
- Jaarrekeningen 2020 en Exploitatie-overzichten 2021 van de NW4 GI's;
- Openbare data rondom de GI's (Berenschotrapportage, VNG, JenV);
- Landelijk onderzoek GI's uitgevoerd door de JA;
- Documentatie regio's Limburg, Gelderland en Brabant bijzondere (pupil)kosten.

De GI's en gemeenten van de NW4 regio's zijn open en coöperatief geweest door het leveren van de gevraagde data. In bijlage 1 is opgenomen welke informatie is opgevraagd bij de GI's. In bijlage 2 zijn de uitgangspunten vermeld die zijn toegepast in het aanvullend onderzoek.

3. Landelijk beeld

a. *Aantal jeugdzorgregio's opgenomen in landelijk beeld*

• Gezinstarief versus kindtarief

Er is verschil in werkwijze tussen de GI's. Waar de één meer kindgericht werkt, werkt de ander meer gezinsgericht. Een deel van de GI's krijgt alleen een gezinstarief betaald. Omdat deze regio's (vier) een hoger tarief toekennen, zijn deze gezinstarieven niet meegenomen in het gemiddelde beeld zoals geschetst in deze notitie. Daar het aantal maatregelen met een kindtarief het meeste voorkomt, wordt alleen het kindtarief in de JA-selectie meegenomen om te voorkomen dat met onvergelijkbare gegevens gewerkt wordt

• Dispuut / in onderhandeling

De regio NW4 kent een dispuut rondom de hoogte van het tarief en is buiten het gemiddelde gehouden. Een andere reden hiervoor is dat de regio NW4 object van onderzoek is.

• Andere tariefsystematiek

In één regio is besloten om de maatregel Vechtscheidingen samen te voegen met OTS < 1 jaar en OTS > 1 jaar, waardoor tarief-technisch ruimte in deze beide maatregelen ontstaat om complexe scheidingen mee te nemen. Deze problematiek vergt veelal de inzet van een extra jeugdbeschermer. Vanuit flexibiliteit en administratieve eenvoud is hierbij tevens gekozen voor één tarief voor de maatregel OTS. Vanwege deze afwijkende systematiek is besloten deze regio buiten scope te houden.

De JA-selectie omvat dus 33 van de 42 jeugdzorgregio's (78,6%).

b. Landelijk beeld van de tarieven

De landelijke tarieven worden eerst gepresenteerd inclusief bijzondere (pupil)kosten (gemiddeld € 226,76) alsmede een risico-opslag (gemiddeld: 0,7%, waarbij een deel van de regio's deze opslag niet kennen en sommige kennen een hoger percentage van 2% of nog hoger) en een innovatieopslag (gemiddeld: 0,3%, waarbij een deel van de regio's deze opslag niet kennen en sommige kennen een hoger percentage van 2%). Een gecombineerde risico-/innovatie-opslag is ook zichtbaar, uiteenlopend van 0 tot 4%). De bedragen zijn geïndexeerd naar 2021 met een gemiddeld percentage van 3,25%, hetgeen nagenoeg overeenkomt met het voorlopig OVA-percentage van 3,24% voor 2021.^{1 2} De NW4 tarieven zijn inclusief bijzondere (pupil)kosten en kennen geen risico-opslag en geen innovatieopslag.

Inclusief opslagen	OTS < 1 jr	OTS > 1 jr	Voogdij	Toezicht en begeleiding (JR)
Landelijk gemiddeld	€ 10.937	€ 9.281	€ 6.517	€ 8.259
Landelijk hoogste	€ 11.523	€ 9.819	€ 7.114	€ 8.587
Landelijk laagste	€ 10.497	€ 8.848	€ 6.148	€ 7.964
NW4	€ 10.187	€ 8.563	€ 6.064	€ 7.451
Landelijk gemiddeld versus NW4	107,4%	108,4%	107,5%	110,8%

Hierna worden de landelijke tarieven gepresenteerd exclusief de bovengenoemde opslagen die in de bovenstaande tarieven zijn begrepen. Met andere woorden, het landelijk tarief is hierna gepresenteerd zonder een opslag voor bijzondere (pupil)kosten van € 226,76 en zonder risico-/innovatie-opslag van 1,0%. De tarieven zonder opslagen zijn daardoor lager dan de tarieven met opslagen.³ Het tarief van NW4 is niet aangepast omdat de risico-/innovatie-opslag er niet inzit. Het is (de JA nog) niet bekend voor welke hoogte per maatregel de bijzondere pupilkosten bij NW4 in de tarieven zijn opgenomen. Vooralsnog is in deze concept versie van de tarieven notitie aangenomen dat de hoogte overeenkomt met het landelijk beeld (€ 226,76).⁴

¹ Een aantal GI's geeft aan dat naast de tarieven extra bekostiging plaatsvindt om caseloadverlaging mogelijk te maken en als bijdrage aan de transformatie (deelname aan wijkteamoverleg). Het betreft circa vijf regio's en het bedrag is enkele tonnen euro's op jaarbasis per regio.

² De gepresenteerde tarieven zijn geïndexeerd naar 2021, dus inclusief de voorlopige OVA van 3,24% voor 2021. Het landelijk beeld is hierbij toegepast: 80% Cao (personeel) en 20% CPI (materieel) – zie ook bijlage 3. NW4 past een andere verhouding toe (75% respectievelijk 25%). Landelijk ziet de JA dat bij een nieuwe CAO indexatie met terugwerkende kracht wordt toegepast.

³ Daar bijzondere (pupil)kosten geen betrekking hebben op (regulier) jeugdreclassering, vindt hiervoor in de tabel geen tariefaanpassing plaats.

⁴ Met verwijzing naar de brief van 9 september 2020 van de gemeente Heemskerk namens de NW4 was het de bedoeling dat bij toepassing van de nieuwe bekostiging de bijzondere (pupil)kosten apart bekostigd zouden worden (dus niet in de NW4 tarieven). In deze brief staan per GI indicaties vermeld van deze bijzondere kosten als percentage van de totale omzet van een GI: DJGB – 1,2%; WSS JBJR – 4,5% en LJ&R – 2,9%. Voorafgaande aan een jaar vindt vooruitbetaling plaats op basis van dit percentage en na afloop wordt het bedrag verrekend met het werkelijke percentage van het betreffende jaar; de afrekening vindt plaats op basis van een factuur. Het hogere percentage bij WSS JBJR hangt samen met de doelgroep (jeugdigen met een licht verstandelijke beperking). **Op basis van deze percentages uit 2018 en het aantal jb-maatregelen kunnen de werkelijke bijzondere pupilkosten per maatregel worden afgeleid (met indexatie naar 2021 – deze werkzaamheden dienen i.s.m. de GI's nog te worden verricht.**

Exclusief opslagen	OTS < 1 jr	OTS > 1 jr	Voogdij	Toezicht en begeleiding (JR)
Landelijk gemiddeld	€ 10.603	€ 8.964	€ 6.227	€ 8.176
Landelijk hoogste	€ 11.183	€ 9.496	€ 6.818	€ 8.501
Landelijk laagste	€ 10.168	€ 8.535	€ 5.862	€ 7.884
NW4	€ 9.960	€ 8.336	€ 5.838	€ 7.451
Landelijk gemiddeld versus NW4	106,5%	107,5%	106,7%	109,7%

In [bijlage 3](#) zijn aanvullende opmerkingen opgenomen betrekking hebbende op de berekeningen van de in de tabellen vermelde tarieven.

c. Caseloadverlaging i.v.m. ziekte/verloop/kwaliteit

Een aantal regio's met een tarief hoger dan landelijk gemiddeld heeft een bewuste beleidskeuze gemaakt. In deze regio's is er sprake van een hoger tarief waardoor de GI's de ruimte krijgen / afspraken hebben over de verlaging van de caseload.

De GI's kennen al geruime tijd een hoog verzuim en verloop. Daarnaast kennen alle GI's problemen met het werven van nieuw personeel voor de werkzaamheden van een jeugdbeschermer. Door hoge uitval van medewerkers i.v.m. de werkdruk, het type problematiek en het moeilijk werven van nieuw personeel kent de periode van inwerken veelal een kortere periode dan door GI's wenselijk wordt geacht. Waar een gezinsvoogd vroeger een mix van casuïstiek had, kent de jeugdbescherming nu vooral kortdurende OTS-en met zware problematiek. Daarnaast is er een beleidswijziging doorgevoerd in de werkwijze met als doel om op korte termijn (maximaal 2 jaar) duidelijkheid te creëren rondom de toekomst van een kind. Een andere ontwikkeling is dat het drangkader steeds verder belegd wordt bij de toegangsteams van gemeenten en dat de GI alleen wordt ingezet voor het (zwaardere) dwangkader, terwijl medewerkers van veel toegangsteams vergelijkbaar worden ingeschaald als jeugdbeschermers. De uitstroom van personeel bij de GI's is al jaren hoog: in 2018 18% en in 2019 19%. Dit betekent een verlies aan kennis en wisseling van gezicht voor de kwetsbare gezinnen. De GI's maken het personeelsprobleem al langer landelijk kenbaar en zien dat deze problematiek van invloed is op (de kwaliteit van) de zorg. Diverse regio's en GI's hebben hier inhoudelijk het gesprek over gevoerd, zoals uit onderstaand onderzoek blijkt: "In verschillende gesprekken wordt aangehaald dat de hoge caseload in combinatie met financiële beperkingen juist resulteert in duurdere zorg, als jeugdbeschermers niet voldoende tijd hebben om in overleg en met een integrale blik de best passende hulp te bepalen. Dit kan betekenen dat professionals, om veiligheid te garanderen, kiezen voor meer of duurder interventies. De beoogde besparingen en transformatie kunnen mogelijk hierdoor niet gerealiseerd worden."⁵

Omdat meerdere regio's kwaliteit voorop willen stellen, is er gekozen voor een tariefsverhoging waarbij de GI's de ruimte krijgen om een caseloadverlaging te realiseren. Dit kent veelal geen harde monitoringsafspraken maar is onderdeel van de voortgangsgesprekken. De onderbouwing vanuit regio's bij de tariefsverhoging/caseloadverlaging is dat de GI's hierdoor meer tijd en ruimte hebben om nieuw personeel in te werken en dat er minder werkdruk zal worden ervaren met mogelijk minder verzuim en verloop. Het verloop onder nieuw personeel is hoog. Door meer ruimte te bieden aan het inwerken en het geleidelijk opbouwen van een caseload en productie, is de verwachting dat het personeel meer kwaliteit zal kunnen bieden en zich de aandachtspunten van het vak eigen maken. Daarnaast zal het verlagen van de caseload moeten leiden tot meer aandacht en tijd per jeugdige en zijn of haar gezin. Ook wordt er door GI's en regio's onderzocht of dit leidt tot het sneller afsluiten van een OTS (als mogelijke bijvangst). Deze beleidskeuze wordt in meerdere regio's gemaakt vanuit het oogpunt verhogen van kwaliteit en continuïteit voor de cliënt.

d. Landelijk beeld van de bijzondere (pupil)kosten

Landelijk worden de bijzondere (pupil)kosten zeer wisselend vergoed en zijn de volgende uitwerkingen zichtbaar (samengevat):

⁵ [20200211-definitief-eindverslag-gecertificeerde-instellingen-in-beeld.pdf \(vng.nl\)](#), pagina 9, VNG, 5 februari 2020.

- i. Een deel van de gemeenten betaalt dit zelf (GI's dienen alle aanvragen hier in te dienen).
- ii. Een vast bedrag per maatregel (per dag/maand/jaar); de GI beoordeelt zelf alle aanvragen.
- iii. Een vast bedrag per jaar voor alle maatregelen waarover per jaar wordt gerapporteerd en dit bedrag per GI wordt bijgesteld.

Meerdere gemeenten en GI's hebben een gentlemen's agreement (in de vorm van een hardheidsclausule) waarbij de GI's zich kunnen melden wanneer zij onvoldoende uitkomen met de overeengekomen tarieven.

In de VNG-brochure (2014) wordt op pagina 13 een normbedrag per maatregel vermeld (conform ii), waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen de 'gewone' doelgroep (€ 255,00) en een opslag van € 207,00 voor jeugdigen met een beperking (de doelgroep van WSS JBJR).⁶ Indien indexatie op basis van de OVA van 2014 naar 2021 zou plaatsvinden ontstaat het volgende beeld:

Bijzondere (pupil)kosten	2014 (zonder OVA indexatie)	2014 (met OVA indexatie)	2021 (met OVA indexatie)
Voor 'gewone' doelgroep	€ 255,00	€ 259,95	€ 306,64
Extra voor lvb-doelgroep (alleen bij WSS JBJR)	€ 207,00	€ 211,02	€ 248,92
Voor WSS JBJR totaal	€ 462,00	€ 470,96	€ 555,56

Opmerkingen:

- Deze bedragen zijn van toepassing als opslag bovenop de tarieven gepresenteerd in (b). In het geschetste gemiddeld landelijk beeld omvat de vergoeding de algemeen bijzondere kosten exclusief de aanvullende vergoedingen voor jeugdigen in een voormalige AWBZ-voorziening en aanvullende vergoedingen in verband met zelfstandige kamerbewoning (bron: Factsheet VNG 2016).
- Om invulling te geven aan het verzoek van zowel de regio's als de GI's voor meer duidelijkheid wat wel en niet onder de bijzondere (pupil)kosten valt, heeft de JA 'rondgekeken' bij enkele regio's die recent hierover met GI's tot nadere afspraken zijn gekomen (in casu Gelderland, Limburg en Brabant). In Brabant was er ook behoefte aan meer duidelijkheid. De JA heeft dit overleg gefaciliteerd, hetgeen geleid heeft tot een nader uitgewerkte inhoudelijke regeling bijzondere kosten. Belangrijke verbeterpunten zijn enerzijds het ontstaan van beter begrip van de werkzaamheden die zich met deze aanvragen en kosten voordoen aan de kant van zowel de GI's als bij de gemeente. Anderzijds het aanstellen van vaste contactpersonen per gemeente en regio alsook het voeren van periodiek overleg over de bijzondere (pupil)kosten op zowel regionaal als bovenregionaal niveau ('zorgen dat dit onderwerp niet van tafel valt').
- In de nog op te stellen notitie doelgroepspecifieke cliëntkosten (bijzondere pupilkosten) zal aan de hand van het voorbeeld uit Brabant dit voor NW4 worden ingevuld en aangepast in samenwerking met NW4/GI's. In deze uitwerking worden ook de VNG brochure (2014) en de VNG factsheet (2016) als referentiekader meegenomen. Tevens wordt aandacht besteed aan het onderwerp vermijding c.q. reductie van administratieve lasten (mede gezien vanuit een ketengedachte, zie ook g). Ook kan daarbij aan de orde komen de hoogte en de wijze van vergoeding van de bijzondere pupilkosten ('komen de GI's hiermee uit' respectievelijk een herijking) en eventuele aparte afspraken over niet-standaard dure activiteiten (o.a. psychologisch onderzoek, forensisch (gezins)onderzoek).

e. *Risico-opslag*

Alle GI's kennen een wisselende instroom. Instroom wordt hierbij niet beïnvloed door lobby van een GI of een gemeente maar door de uitspraak van de rechtbank. Tegelijkertijd dient iedere GI binnen 5 werkdagen nieuwe casuïstiek op te pakken en hier uitvoering aan te geven. Dit vraagt van iedere GI een bepaalde ruimte in de formatie (over-formatie). Een aantal regio's heeft mede hierom een risico-opslag in de kostprijs ingebouwd. Hiermee kan een GI schommelingen in de bedrijfsomvang (o.a. door aanvragen) opvangen door middel van het opbouwen van een weerstandvermogen. De regio's welke een risico-opslag hanteren doen dit als losse opslag van 2% of in combinatie met innovatie. Deze landelijke GI's geven aan dat dit lang niet door alle regio's wordt toegepast. Hiervoor is het landelijk gemiddelde tarief

⁶ LJ&R geeft aan ook lvb-jeugd in behandeling te hebben; hiermee is echter geen rekening gehouden (aantallen onbekend).

gecorrigeerd (zie b). Opgemerkt wordt dat regio's welke geen opslag voor risico of innovatie vastleggen soms wel een hoger tarief toekennen op basis van een beleidswijziging in de caseload.

f. Innovatie-opslag

Bij de GI's lopen diverse pilots en is er sprake van doorontwikkeling op zorginhoudelijk vlak. Verbetering van kwaliteit, afbouw van de GI's, samenwerking en kennisdeling met het voorveld zijn hier voorbeelden van. De inzet van een GI voor deze ontwikkeling kan niet uit de reguliere maatregelen worden vergoed, het gaat hierbij om een ander type inzet. Een deel van de gemeenten betaalt een opslag voor innovatie aan de GI's. In het landelijke beeld wordt een innovatie-opslag ingezet op zorgontwikkeling. Voorbeelden hiervan zijn het ontwikkelen van een specifieke werkmethode voor Roma's of vluchtelingen met trauma. Hierop sluit de reguliere werkwijze van de GI's onvoldoende aan. Daarnaast is er sprake van samenloop met consultatie en advies waarvoor apart wordt betaald. Bijvoorbeeld wanneer een medewerker van een GI met gemeenten doorontwikkelingen bespreekt, doorbraakberaden heeft of aan beschermingstafels deelneemt.

De GI's geven aan dat de innovatie-opslag veelal bij aanbestedingen door de regio's wordt weggestreept. Hiervoor is het landelijke gemiddelde tarief voor de innovatie-opslag niet gecorrigeerd (want gemiddeld weinig aanwezig).

g. Administratieve lasten/vinden van een passende plek

Daarnaast geven alle GI's aan dat zij door diverse omstandigheden veel tijd zijn aan administratieve lasten en het zoeken van een geschikte plek. De hoeveelheid uren dat een jeugdbeschermer zoekt naar een passende plek zijn uren welke zij niet aan de client en het gezin zelf kunnen besteden. In de praktijk zien we dat steeds meer GI's de oproep aan gemeenten doen dit anders in te richten en hier een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor te voelen. Een deel van de gemeenten heeft gehoor gegeven aan deze oproep door bijvoorbeeld zorgmakelaars in te zetten of tafels waar de jeugdbeschermer haar verwijzing (wat is nodig) kan neerleggen waarbij de toegang/gemeenten verantwoordelijk is voor de aanbieders (wie levert deze zorg).

4. Vervolg

De JA heeft onderzocht hoe de NW4 zich verhoudt tot het landelijke beeld van de tarieven voor de belangrijkste jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen. Er is geen onderzoek gedaan naar welk tarief landelijk passend is en hoe het gemiddelde zich hiertoe verhoudt. Er kan feitelijk worden vastgesteld dat de NW4 regio's onder het landelijk gemiddelde vergoeden. De NW4 hoort daarmee tot de ondergrens van het landelijke beeld van tarieven. Daarnaast blijkt dat regio's welke boven het landelijk gemiddelde betalen en/of werken met diverse opslagen vrijwel geen discussies over de tarieven of bepaalde kosten hebben en dat het gesprek tussen regio's en GI's zich vooral richt op de inhoud.

De JA constateert dat alle betrokkenen (NW4 regio's en GI's) het erover eens zijn dat de tarieven de afgelopen periode tot veel discussie hebben geleid en dat dit een niet constructieve invloed heeft op de relatie. Dit heeft tevens afgeleid van het inhoudelijk gesprek over betere jeugdbescherming en -reclassering. Alle betrokkenen wensen deze discussie af te ronden en zich te richten op de inhoud. De JA stelt voor om de lopende discussie over de tarieven voor de korte termijn af te ronden en te komen tot besluitvorming over de tarieven (inclusief wijze van indexatie), over de vergoeding van de bijzondere (pupil)kosten en over een beperkt aantal opslagen die voor zowel de regio's als de GI's werkzaam in de NW4 als passend worden ervaren. Hierbij aansluiten bij het geschetste landelijke beeld acht de JA het wenselijk.

BIJLAGE 1 – OPGEVRAAGDE INFORMATIE

De JA heeft voor onderhavige notitie de volgende informatie-uitvraag gedaan bij de GI's actief in de NW4 regio's:

- Alle GI's (Leger des Heils Jeugdbescherming & Reclassering (LJ&R), De Jeugd- en Gezinsbeschermers (DJGB) en William Schrikker Stichting Jeugdbescherming en Jeugdreclassering (WSS JBJR). De laatste twee GI's zijn onderdeel van Partners voor Jeugd):
  - Jaarrekening 2020, exploitatie-overzicht 2021 en begroting 2022 en/of een recente kostprijsberekening van Onder toezichtstelling (hierna: OTS) <1 jaar; OTS > 1 jaar, Voogdij, en Toezicht en begeleiding (reguliere jeugdreclassering);⁷
- GI's welke landelijk werken (LJ&R en WSG):
  - Pilot tijdschrijven/caseload uit andere regio's/onderzoeken;
  - Tarieven per regio met daarbij aangegeven:
    - Waar een risico-opslag (met onderbouwing van de keuze van de hoogte en eventuele voorwaarden);
    - Innovatiebudget (idem);
    - Caseload (met onderbouwing daarvan indien beschikbaar);
    - Wijze van vergoeden van bijzondere (pupil)kosten die aanspreekt;
    - Welke regio's een voorbeeld zijn met betrekking tot het toepassen van reële tarieven en waarom.

Daarnaast heeft de JA informatie gebruikt over tarieven voor zover zij hierover beschikt op basis van bemiddeling, onderzoek en casuïstiek. Deze data is door de JA beoordeeld en geanalyseerd met als doel te komen tot een landelijk beeld van de GI-tarieven (landelijk gemiddelde, hoogste en laagste tarief van toepassing in een jeugdzorgregio).

---

⁷ DEZE INFORMATIE IS DEELS NOG TE VERKRIJGEN / TE ANALYSEREN (PER 2/11/2021).

BIJLAGE 2 - UITGANGSPUNTEN

Voortvloeiend uit de beoogde korte doorlooptijd van het aanvullende onderzoek door de JA is de toepassing van de volgende uitgangspunten:

- Het aanvullende onderzoek omvat geen kostprijsonderzoek.
- Het aanvullende onderzoek heeft een pragmatische insteek; het is gefocust op de vier belangrijkste maatregelen (gebaseerd op de 80-20 regel), te weten:
  - OTS < 1 jaar;
  - OTS > 1 jaar;
  - Voogdij;
  - Toezicht en begeleiding (reguliere jeugdreclassering).
- Van deze maatregelen wordt het landelijk gemiddelde van de gecontracteerde tarieven gepresenteerd, alsmede het hoogste en het laagste (per regio).
- In de berekening van het landelijk gemiddelde en het hoogste en laagste tarief worden alleen tarieven meegenomen voor zover daarover geen discussie / dispuut tussen regio's en GI's bestaat (voor zover dat bij de JA bekend is). De NW4 regio's vallen hierdoor uit het landelijke beeld.
- Aangezien de NW4 regio's een tarief op cliëntbasis hanteren worden in de berekening van het landelijk gemiddelde regio's waarbij dit op basis van een (hoger) gezinstarief plaatsvindt niet meegenomen. Dit geldt eveneens voor de regio's waarbij een afwijkende tariefsystematiek geldt (geen onderscheid tussen OTS < 1 jaar en OTS > 1 jaar).
- Een eventuele verlaging van de caseload (effect: tariefsverhoging) is geen onderdeel van dit aanvullend onderzoek. Dit vraagstuk wordt verwezen naar het vraagstuk over de (eventuele) totstandkoming van landelijke tarieven (lange termijn).
- Op basis van de door de GI's aangeleverde informatie zal omtrent de specifieke onderwerpen risico-opslag, innovatie-opslag en bijzondere (pupil)kosten worden vastgesteld in welke mate deze aanwezig zijn in de tarieven (landelijk gemiddelde, hoogste en laagste), en hieruit worden geëlimineerd ten behoeve van een separate discussie hierover op basis van het door de JA aangetroffen landelijk beeld omtrent deze drie specifieke onderwerpen.
- Omtrent indexatie van tarieven zal worden vastgesteld wat het landelijk beeld is (op basis van informatie van de GI's).
- Voor de aanpassing van de tarieven van de overige maatregelen kan de eventuele tariefaanpassing van de vier belangrijkste maatregelen dienen als referentiekader.
- De JA voert geen verificatiewerkzaamheden van de aangeleverde informatie uit (niet bij regio's en GI's).

BIJLAGE 3 – BEREKENING LANDELIJKE TARIEVENBEELD

- Het gemiddelde cliënttarief is samengesteld uit de opgave van de beide landelijke GI's die beide in de 42 jeugdzorgregio's werkzaam zijn. In sommige gevallen maakt een landelijke GI een nader onderscheid binnen de regio. In die gevallen waarbij de tarieven hetzelfde zijn is de betreffende regio één keer opgenomen in de berekening van het gemiddelde. Waar wel sprake is van een verschil tarief binnen de regio is één tarief berekend op basis van het gewogen gemiddelde van het aantal inwoners in de betreffende regio. Bij één landelijke GI is sprake van 'regio onbekend'; deze regio is niet meegenomen in de berekening.
- Het verschil in gemiddeld tarief tussen beide GI's bij OTS <1 jaar, OTS > 1 jaar, Voogdij en Toezicht en begeleiding (reguliere reclassering) was maximaal 0,5%. Deze verschillen doen naar de mening van de JA geen afbreuk aan de totstandkoming van een betrouwbaar landelijk beeld.
- Navraag bij de landelijke GI's geeft aan dat een gemiddeld bedrag van € 226,76 in het aangegeven tarief voor 2021 is opgenomen voor bijzondere (pupil)kosten (exclusief de opslag voor de lvb-doelgroep). Bijzondere (pupil)kosten doen zich alleen voor bij jeugdbeschermingsmaatregelen.
- In sommige regio's is sprake van caseloadverlaging (tariefsverhoging). Het percentage waarmee de caseload is aangepast is onbekend. Het landelijke gemiddelde tarief is hiervoor dan ook niet gecorrigeerd.
- De gepresenteerde tarieven zijn geïndexeerd naar 2021, dus inclusief de voorlopige OVA van 3,24% voor 2021. Het landelijk beeld is hierbij toegepast: 80% Cao (personeel) en 20% CPI (materieel). Een van de regio's onderbouwd deze berekening op basis van directe en indirecte zorg versus overhead:
"Voor de indexatie wordt uitgegaan van een tweetal indexaties: enerzijds op basis van de cao-afspraken voor de salarislasten (direct en indirect cliëntgebonden personeel plus personele overhead) en anderzijds de inflatie voor de materiële lasten (bijzondere pupilkosten, ICT-kosten, huisvesting en overige apparaatskosten). Voor de inflatie hanteren we de Consumentenprijsindex (CPI) zoals gerapporteerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek. Hierbij is de verhouding tussen personele en materiële kosten: 80% personele kosten en 20% materiële kosten."